

Spis treści

PRZEDMOWA	9
Rozdział I. PRAWO PRYWATNE DAWNEJ FRANCJI I OKRESU REWOLUCJI	13
1. Prawo i myśl prawnicza w czasach <i>ancien régime</i> 'u	13
1.1. Obszary prawne Francji przedrewolucyjnej	13
1.2. Prawo rzymskie w średniowieczu	14
1.3. Humanizm prawniczy. <i>Mos docendi gallicus</i>	17
1.4. Program unifikacji prawa prywatnego w XVI wieku	20
1.5. Prawo natury we Francji XVII wieku	23
1.6. Program kodyfikacji prawa w epoce Oświecenia	27
1.7. Myśl kodyfikacyjna francuskich Filozofów	31
2. Prawo okresu Rewolucji (<i>droit intermédiaire</i>)	36
2.1. Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela z 1789 roku	36
2.2. Reformy prawa osobowego	42
2.3. Prawo rodzinne w ustawodawstwie rewolucyjnym	44
2.4. Reformy prawa majątkowego	46
2.5. Pierwsze projekty kodeksu cywilnego	47
Rozdział II. NARODZINY I MŁODOŚĆ KODEKSU NAPOLEONA	53
1. Prace nad projektem roku VIII. Uchwalenie <i>Code civil</i>	53
1.1. Powołanie komisji kodyfikacyjnej. Sylwetki redaktorów	53
1.2. Założenia projektu z roku VIII. <i>Discours préliminaire</i>	56
1.3. Dyskusje nad <i>Livre préliminaire</i> w Radzie Stanu	58
1.4. Projekt roku VIII przed Trybunatem	62
1.5. Finał prac — promulgacja <i>Code civil des Français</i>	65

1.6. <i>Code civil</i> w Europie	68
1.7. Wpływy <i>Code civil</i> w Ameryce, Afryce i Azji	71
2. Założenia ogólne i przepisy <i>Code civil</i>	75
2.1. Kodeks Napoleona — dzieło kompromisu	75
2.2. Systematyka <i>Code civil</i>	79
2.3. Tytuł wstępny — zasady obowiązywania i stosowania Kodeksu Napoleona	82
2.4. Prawo osobowe	88
2.5. Prawo rodzinne	92
2.6. Prawo rzeczowe	98
2.7. Prawo spadkowe	105
2.8. Prawo zobowiązań	114
Rozdział III. REFORMY PRAWA CYWILNEGO W XIX I XX WIEKU	123
1. Nowelizacje Kodeksu Napoleona w czasach III Republiki	123
1.1. Kierunki przemian ustawodawstwa cywilnego	123
1.2. Projekty generalnej rewizji Kodeksu Napoleona	128
1.3. Nowelizacje prawa osobowego i rodzinnego	131
1.4. Reformy prawa rzeczowego	136
1.5. Nowelizacje prawa spadkowego	137
1.6. Reformy prawa zobowiązań	138
2. Reformy Kodeksu Napoleona w czasach IV i V Republiki	141
2.1. Kierunki rozwoju prawa cywilnego po II wojnie światowej	141
2.2. Reformy prawa osobowego	145
2.3. Reformy prawa małżeńskiego	148
2.4. Pakt cywilny solidarności i konkubinat	151
2.5. Nowelizacje prawa rodzinnego	153
2.6. Reformy prawa majątkowego	157
Rozdział IV. KODEKS NAPOLEONA W NAUCE I W ORZECZNICTWIE SĄDOWYM	161
1. Doktryny cywilistyczne XIX i XX wieku	161
1.1. Kierunki rozwoju nauki i nauczania prawa cywilnego	161
1.2. Początki szkoły egzegezy (1804–1830)	162
1.3. Szkoła egzegezy w latach 1830–1880	166
1.4. Lata zmięczenia szkoły egzegezy 1880–1900	167
1.5. Kierunek tzw. Szkół Naukowych	168
1.6. Teorie modernistyczne wykładni doktrynalnej	169
1.7. Szkoła tzw. wolnych poszukiwań naukowych	171
2. Kodeks Napoleona w świetle judykatury	176
2.1. Kierunki rozwoju orzecznictwa w XIX i XX wieku	176
2.2. Kierunki wykładni art. 544 Kodeksu Napoleona	179

2.3. Zasada swobody umów w orzecznictwie	181
2.4. Zasady odpowiedzialności cywilnej w judykaturze	183
2.5. Kodeks Napoleona w decyzjach Rady Konstytucyjnej i trybunałów europejskich	185
2.6. <i>Code civil</i> wobec wyzwań współczesności	191
Rozdział V. KODEKS NAPOLEONA W POLSCE (1808–1946)	195
1. Kodeks Napoleona w Księstwie Warszawskim	195
1.1. Dyskusje wokół ustawodawstwa napoleońskiego	195
1.2. Prace przygotowawcze nad wprowadzeniem Kodeksu Napoleona	198
1.3. Kodeks w życiu polityczno-prawnym Księstwa Warszawskiego	199
1.4. Nauka i nauczanie prawa	204
1.5. Wprowadzenie Kodeksu Napoleona do Galicji Zachodniej	206
1.6. Kodeks w okresie przejściowym (1813–1815)	208
2. Kodeks Napoleona w Królestwie Polskim	209
2.1. Kodeks w pierwszych latach ery „konstytucyjnej”	209
2.2. Reforma prawa hipotecznego w 1818 roku	211
2.3. Kodeks Cywilny Królestwa Polskiego 1825 roku	213
2.4. Prawo osobowe i rodzinne w Kodeksie Cywilnym Królestwa Polskiego	214
2.5. Reformy prawa małżeńskiego	217
2.6. Reformy prawa majątkowego Kodeksu Napoleona	219
2.7. Kierunki rozwoju orzecznictwa cywilnego	223
2.8. Nauka i nauczanie prawa cywilnego na Uniwersytecie Warszawskim	224
2.9. Kodeks Napoleona w Rzeczypospolitej Krakowskiej	228
2.10. Cywilistyka w Królestwie Polskim doby międzypowstaniowej	232
2.11. Nauka prawa cywilnego w Szkole Głównej Warszawskiej	233
2.12. Ośrodki myśli prawniczej Królestwa Polskiego doby popowstaniowej	238
2.13. Cywilistyka polska w początkach XX stulecia	241
2.14. Ogólna ocena prawoznawstwa cywilnego w Królestwie Polskim	244
3. Kodeks Napoleona w Drugiej Rzeczypospolitej	247
3.1. Prawo francusko-polskie w planach unifikacji prawa	247
3.2. Nauka prawa cywilnego na Uniwersytecie Warszawskim	249
3.3. Cywiliści francuscy w życiu naukowym Drugiej Rzeczypospolitej	253
3.4. Współpraca polsko-francuska w ramach Komisji Kodyfikacyjnej	257
INDEKS OSÓB	263